

ISORESS

promoting the idea
of corporate social responsibility
and sustainable development
in small and micro enterprises

I03

Program nauczania dla przedsiębiorców

ISORESS

Promowanie idei *Spółecznej Odpowiedzialności Biznesu i Zrównoważonego Rozwoju* w mikro i małych przedsiębiorstwach

Numer projektu: 2017-1-PL01-KA202-038501

2017-1-PL01-KA202-038501

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

Niniejsza publikacja została sfinansowana w ramach programu Erasmus+ Unii Europejskiej, tytuł projektu „Promowanie idei Społecznej Odpowiedzialności Biznesu i Zrównoważonego Rozwoju w małych i mikro przedsiębiorstwach”, numer projektu 2017-1-PL01- KA202-038501.

Projekt został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej. Dokument ten wyraża opinie jedynie jego autorów, Komisja nie ponosi odpowiedzialności z tytułu jakiegokolwiek wykorzystania zawartych w nim informacji.

Spis treści

1. Streszczenie	4
2. Metodologia i cele	6

Rezultat pracy intelektualnej 3

Program nauczania dla przedsiębiorców

3.	Część A: Szkolenie w sali zajęciowej dla przedsiębiorców (8 godzin)	8
4.	Część B: Szkolenie on-line dla przedsiębiorców (42 godziny)	17
4.1.	Spis treści rozdziałów kursu on-line	18
4.2.	Efekty uczenia się	24

1. Streszczenie

Celem projektu ISORESS jest promowanie idei społecznej odpowiedzialności biznesu (*Corporate Social Responsibility – CSR*) i zrównoważonego rozwoju (*Sustainable Development – SD*) w małych i mikroprzedsiębiorstwach, w tym prowadzonych przez migrantów, poprzez wprowadzenie odpowiednich programów szkoleniowych, dzielenie się i przekazywanie innowacyjnych praktyk, a także prezentowanie korzyści z zastosowania pomysłów we własnej praktyce biznesowej.

Aby stworzyć podstawy do opracowania programów nauczania i materiałów szkoleniowych, partnerzy przeprowadzili badania w obszarze CSR i SD. Były to badania materiałów wtórnych dostępnych w Internecie oraz badania ankietowe i wywiady we wszystkich krajach partnerów projektu. Ponadto opracowano przewodnik, w którym zgromadzono dobre praktyki CSR w mniejszych przedsiębiorstwach we wszystkich krajach partnerów projektu jak i poza nimi.

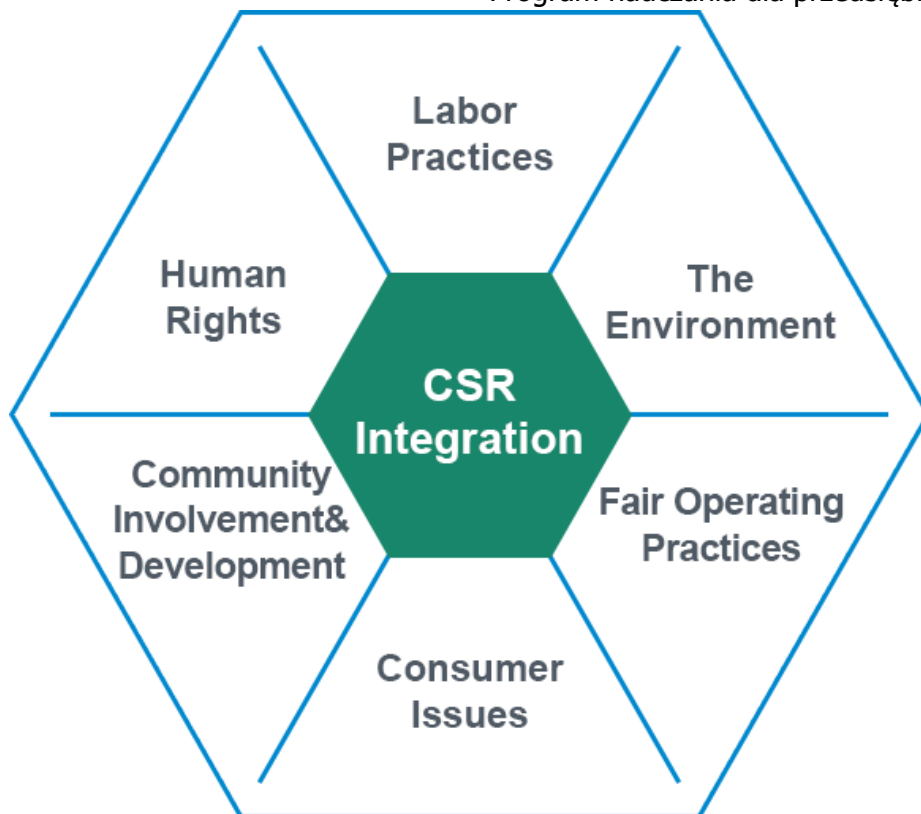
Pozyskane z ankiet i rozmów informacje zwrotne, pomysły i rekomendacje z badań oraz przykłady dobrych praktyk zostały wzięte pod uwagę przy opracowywaniu niniejszego programu nauczania dla przedsiębiorców.

Program nauczania obejmuje jednodniowe szkolenie w sali zajęciowej (8 godzin) i miesięczne szkolenie on-line (42 godziny). Zawiera opis wykorzystanej metodologii, główne cele kursu, a także oczekiwane kompetencje w zakresie efektów uczenia się (wiedza, umiejętności, a także odpowiedzialność i autonomia) dla każdego rozdziału.

Podstawową opracowania programu nauczania ISORESS dla przedsiębiorców jest klasyfikacja praktyk CSR i SD w sześciu obszarach, w sposób, w jaki najczęściej jest to przedstawiane w narzędziach służących do oceny CSR w firmach:

- Środowisko (*Environment*),
- Uczciwe praktyki operacyjne (*Fair Operating Practices*),
- Zagadnienia konsumenckie (*Consumer Issues*),
- Zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności (*Community Involvement&Development*),
- Prawa człowieka (*Human Rights*),
- Praktyki z zakresu pracy (*Labour Practices*).

Poszczególne rozdziały kursu ISORESS obejmują sześć obszarów, które są podzielone na sekcje i omówione bardziej szczegółowo.

<http://www.doosanheavy.com/en/csr/summary/strategy/assessment-tool/>

2. Metodologia i cele

Zasadniczo *Program nauczania dla przedsiębiorców* został opracowany w oparciu o poziom 4 EQF (Europejskich Ram Kwalifikacji), który zawiera następujące deskryptory¹:

Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
wiedza faktograficzna i teoretyczna w szerszym kontekście danej dziedziny pracy lub nauki	zakres umiejętności poznawczych i praktycznych potrzebnych do rozwiązywania określonych problemów w danej dziedzinie pracy lub nauki	samodzielna organizacja w ramach wytycznych dotyczących kontekstów związanych z pracą lub nauką, zazwyczaj przewidywalnych, ale podlegających zmianom nadzorowanie rutynowej pracy innych, przyjmowanie pewnej odpowiedzialności za ocenę i doskonalenie działań związanych z pracą lub nauką

Partnerzy postanowili wykorzystać dokument *IO1 - Myself & Europe Curriculum - Definicja efektów uczenia się (A2)*, opracowany przez ISQ, numer referencyjny 2017-1-BE01-KA202-024762 jako punkt odniesienia dla opisu efektów uczenia się.

Część A poświęcona jest jednodniowemu szkoleniu w klasie (8 godzin), **część B** jednomiesięcznemu szkoleniu online (42 godziny). Obie części programu nauczania są zgodne z podejściem ECVET przy opisywaniu efektów uczenia się (wiedzy, umiejętności, odpowiedzialności i autonomii) dla każdego rozdziału. Program 50-godzinny może być równoważny 2 punktom ECTS, jeżeli kurs prowadzony jest w systemie szkolnictwa wyższego.

Część A ośmiogodzinnego szkolenia dla przedsiębiorców obejmuje wprowadzenie do tematu CSR i SD, a także sześć jednostek szkoleniowych poświęconych tematyce CSR, po jednej godzinie na każdy temat. Kolejna godzina przewidziana jest na ocenę efektów uczenia się w sali zajęciowej i zakończenie szkolenia. Zasoby projektu dla tych jednostek szkoleniowych A0-A6 obejmują prezentacje *PowerPoint*, szczegółowe opisy działań z jasnymi instrukcjami dla trenerów, a także dodatkowe materiały, takie jak arkusze robocze itp. Podręcznik ISORESS dla trenerów służy wsparciu szkolenia zarówno online jak i w sali zajęciowej. Ćwiczenia obejmują pracę w grupach, pracę w

¹ <https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page>

Rezultat pracy intelektualnej 3

Program nauczania dla przedsiębiorców

parach, odgrywanie ról, dyskusje, studia przypadków, czyli wszystkie formy, które byłyby trudne do przeprowadzenia online.

Część B 42-godzinne szkolenie online jest dostępna na stronie internetowej projektu i obejmuje rozdziały B1-B6 zgodnie z klasyfikacją praktyk CSR w sześciu obszarach: *Środowisko, Uczciwe praktyki operacyjne, Zagadnienia konsumenckie, Zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności, Prawa człowieka i Praktyki z zakresu pracy.*

Część B kursu jest przeznaczona głównie do samokształcenia. Dlatego typy ćwiczeń są automatycznie sprawdzane przez oprogramowanie. Aby stworzyć ciekawy i wciągający kurs, w przypadku większości ćwiczeń podano określoną liczbę punktów do zdobycia i szacowany czas realizacji. Rodzaje ćwiczeń obejmują: pojedynczy wybór - A, B lub C, zadania typu *prawda-falsz*, odpowiedzi na pytania *tak* lub *nie*, wybór opcji z menu, wybór wielokrotny, dopasowywanie, zadania typu *przeciągnij i upuść*, wypełnianie luk oraz pytania otwarte do zastanowienia.

Materiał szkoleniowy wprowadzany jest poprzez krótkie teksty, dialogi, opisy, pytania otwarte, tabele, cytaty, studia przypadków itp., co czyni go bardziej zrozumiałym i łatwiejszym do nauczenia się. Wszystkie materiały dydaktyczne są wzbogacone ilustracjami zaprojektowanymi specjalnie na kurs. Materiał przekazywany jest w prosty, intuicyjny i przyjazny dla użytkownika sposób, w trakcie realizacji ćwiczeń przedsiębiorcy mogą również odnosić się do własnego doświadczenia zawodowego. Nie muszą wykonywać czynności sekwencyjnie, w obowiązkowej kolejności, mogą losowo wybierać określone tematy czy zadania, w zależności od ich zainteresowań w danym momencie. Ponieważ celem kursu jest zwiększenie świadomości przedsiębiorców w zakresie CSR i SD, w ten sposób przedstawiono wiele praktycznych przykładów i komentarzy na temat różnych rodzajów społecznie odpowiedzialnych zachowań biznesowych. **Część B** kursu jest uzupełniana przez **część A**; obie są komplementarne. Podczas, gdy w **części B** większy nacisk położony jest na kwestie merytoryczne związane z CSR i SD, w **części A** przeważa refleksja, praca zespołowa, dyskusja i samoocena potencjału biznesowego w ramach CSR i SD.

3. Część A: Szkolenie w sali zajęciowej dla przedsiębiorców (8 godzin)

ISORESS – Program nauczania dla przedsiębiorców – szkolenie w sali zajęciowej	
Główne treści	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostka A0: Wprowadzenie do CSR i SD w mikro oraz małych przedsiębiorstwach (1 godzina) ▪ Jednostka A1: Środowisko (1 godzina) ▪ Jednostka A2: Uczciwe praktyki operacyjne (1 godzina) ▪ Jednostka A3: Zagadnienia konsumenckie (1 godzina) ▪ Jednostka A4: Zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności (1 godzina) ▪ Jednostka A5: Prawa człowieka (1 godzina) ▪ Jednostka A6: Praktyki z zakresu pracy (1 godzina) ▪ Wnioski, ewaluacja (1 godzina)
Grupa docelowa	Przedsiębiorcy z mikro, małych i (średnich) przedsiębiorstw włączając przedsiębiorców ze środowisk emigracyjnych
Wymagania wstępne	Prowadzenie przedsiębiorstwa lub zamiar rozpoczęcia działalności.
Czas trwania	8 godzin szkolenia w sali zajęciowej
Metodologia	Prezentacje, studia przypadków, praca w grupie, dyskusja, refleksja
Ewaluacja efektów uczenia się	Powtórzenie, mini-projekt (jeżeli jest to możliwe)
Poziom wg ERK	4
ECTS	2 (razem, włączając 42-godzinne szkolenie online)

JEDNOSTKA A0 –

WPROWADZENIE DO CSR I SD

W MIKRO ORAZ MAŁYCH

PZEDSIĘBIORSTWACH

SZKOLENIE W SALI ZAJĘCIOWEJ

Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po zrealizowaniu tej jednostki uczestnik szkolenia będzie...		
identyfikował podstawowe obszary CSR i SD.	wybierał podstawowe koncepcje związane z CSR i SD, które może zastosować we własnej firmie.	decydował , które praktyki związane z CSR i SD może wdrożyć we własnej firmie.
definiował większość obszarów związanych z CSR i SD.	wybierał zestaw kilku praktyk, które może bez wysiłku wdrożyć we własnej firmie.	rozumiał mechanizm wprowadzania praktyk CSR i SD we własnej firmie.
ilustrował niektóre obszary związane z CSR i SD poprzez rzeczywiste scenariusze.	sprawdzał , czy istnieje możliwość wdrożenia niektórych praktyk związanych z CSR i SD we własnej firmie.	

JEDNOSTKA A1 – ŚRODOWISKO

SZKOLENIE W SALI ZAJĘCIOWEJ

Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po zrealizowaniu tej jednostki uczestnik szkolenia będzie...		
identyfikował praktyki związane ze środowiskiem i zrównoważonym rozwojem.	wybierał działania związane z odpowiedzialnością za środowisko i zrównoważony rozwój sklasyfikowane w następujących kategoriach: energia, zasoby, zanieczyszczenie, świadomość społeczna.	decydował, które praktyki związane ze środowiskiem i zrównoważonym rozwojem może wprowadzić we własnej firmie.
rozpoznawał potencjalne problemy przy stosowaniu strategii związanych ze środowiskiem w CSR.	wskazywał korzyści z różnych działań związanych z działalnością środowiskową i ochroną środowiska.	wykazywał możliwe korzyści z wprowadzenia niektórych środków związanych z ochroną środowiska, aby przekonać współpracowników do ich wdrożenia.
	wybierał działania, które może zastosować we własnej firmie.	

JEDNOSTKA A2 –

UCZCIWE PRAKTYKI OPERACYJNE

SZKOLENIE W SALI ZAJĘCIOWEJ

Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po zrealizowaniu tej jednostki uczestnik szkolenia będzie ...		
<p>identyfikował działania związane z uczciwymi praktykami operacyjnymi.</p>	<p>klasyfikował uczciwe praktyki operacyjne według następujących kategorii: normy pracy i normy społeczne, uczciwe i trwałe partnerstwa z partnerami biznesowymi, komunikacja, uczciwa płaca i inne świadczenia dla pracowników, równość i różnorodność, edukacja i szkolenia, nastawienie na pracownika i atrakcyjność pracodawcy.</p>	<p>rozdzielił, które praktyki są związane z uczciwymi praktykami operacyjnymi w CSR, pomimo, że mogą nakładać się na inne obszary.</p>
<p>określał uczciwe praktyki operacyjne w kontekście ogólnych zasad CSR.</p>	<p>selekcjonował uczciwe praktyki operacyjne w zakresie ich możliwości wdrożenia, opierając się na przydatności, kosztach, poziomie trudności we wdrażaniu, potrzebnym czasem i niezbędnymi zasobami.</p>	<p>rozważał strategię stosowania niektórych rozwiązań związanych z uczciwymi praktykami operacyjnymi we własnej firmie.</p>
		<p>modyfikował działania związane z uczciwymi praktykami operacyjnymi, aby móc zastosować je we własnej firmie na poziomie mikro i MŚP.</p>
		<p>opracowywał pomysły w zakresie CSR związane z uczciwymi</p>

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

		praktykami operacyjnymi o większym lub mniejszym potencjale do natychmiastowego wdrożenia we własnej firmie.
--	--	--

JEDNOSTKA A3 –

ZAGADNIENIA KONSUMENCKIE

SZKOLENIE W SALI ZAJĘCIOWEJ

Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po zrealizowaniu tej jednostki uczestnik szkolenia będzie ...		
identyfikował praktyki związane z zagadnieniami konsumentkimi.	klasyfikował zagadnienia konsumentckie według kategorii: polityka kontroli jakości, bezpieczeństwo produktu, zwiększenie zadowolenia konsumentów, projektowanie uniwersalne oraz obsługa klienta i wsparcie.	decydował, które praktyki odnoszą się do relacji z konsumentami w CSR.
określał zagadnienia konsumentckie w kontekście ogólnych zasad CSR.	selekcjonował zagadnienia konsumentckie na podstawie kosztów, innowacji, poziomu trudności we wdrażaniu, potrzebnego czasu i potrzebnych zasobów.	opracowywał strategię stosowania niektórych praktyk związanych z zagadnieniami konsumentckimi we własnej firmie.
		modyfikował praktyki związane z konsumentami, aby zastosować je we własnej firmie.
		przewidywał konsekwencje związane z zastosowaniem określonej strategii we własnej firmie.

JEDNOSTKA A4 –

ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE

I ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

SZKOLENIE W SALI ZAJĘCIOWEJ

Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po zrealizowaniu tej jednostki uczestnik szkolenia będzie ...		
<p>identyfikował możliwe powiązania między firmą a społecznością lokalną (interesariusze, potrzeby społeczności, potrzeby i oczekiwania firmy itp.).</p>	<p>wybierał interesariuszy, w celu budowy partnerstwa, zgodnie z opracowywanymi projektami/działaniami w zakresie CSR i zaangażowania społecznego.</p>	<p>zachęcał do budowy strategicznych partnerstw, zgodnie z opracowywanymi projektami/działaniami w zakresie CSR i zaangażowania społecznego.</p>
<p>określał obszary, w których można zastosować praktyki związane z zaangażowaniem i rozwojem społeczności.</p>	<p>przedstawiał szerszej publiczności pomysły dotyczące projektów / działań na rzecz zaangażowania i rozwoju społeczności.</p>	<p>opracowywał pomysły dotyczące praktyk związanych z zaangażowaniem i rozwojem społeczności w CSR.</p>
		<p>przewidywał zalety i wady działań / projektów w zakresie zaangażowania społecznego i rozwoju społeczności.</p>

JEDNOSTKA A5 –

PRAWA CZŁOWIEKA

SZKOLENIE W SALI ZAJĘCIOWEJ

Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po zrealizowaniu tej jednostki uczestnik szkolenia będzie...		
identyfikował prawa człowieka związane z biznesem.	klasyfikował różne rodzaje dyskryminacji w pracy.	decydował, które praktyki są związane z prawami człowieka.
	wybierał najlepsze praktyki zgodnie z potencjałem firmy.	opracowywał strategię ochrony praw człowieka w swojej firmie.
		modyfikował praktyki związane z prawami człowieka, aby stosować je prawidłowo we własnej firmie.
		przewidywał konsekwencje unikania dbania o kwestie praw człowieka w pracy.

JEDNOSTKA A6 –

PRAKTYKI Z ZAKRESU PRACY

SZKOLENIE W SALI ZAJĘCIOWEJ

Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po zrealizowaniu tej jednostki uczestnik szkolenia będzie ...		
<p>wykazywał się wystarczającym podejściem teoretycznym do potrzeb pracownika i środowiska pracy w małych i mikroprzedsiębiorstwach.</p>	<p>stosował zestaw praktycznych narzędzi i technik radzenia sobie z zagrożeniami aby zbudować wydajny, trwały i różnorodny zespół.</p>	<p>rozstrzygał, które decyzje są związane ze stosunkami pracy w ramach CSR.</p>
<p>identyfikował potrzeby pracowników, potencjalne ryzyko i problemy, które mogą wystąpić i wpływać na środowisko pracy, motywację pracowników i ich bezpieczeństwo.</p>	<p>klasyfikował różne pomysły i praktyki poprzez zdobytą wiedzę w zakresie angażowania pracowników w zapewnienie dobrych warunków pracy.</p>	<p>opracowywał plan działania w celu zwiększenia wydajności pracowników w firmie i zaangażowania społecznego.</p>
		<p>modyfikował działania związane z obecną pozycją i zachowaniem pracownika w firmie.</p>
		<p>przewidywał wyniki działań w kontekście stosunków pracy w ramach CSR.</p>

4. Część B: Szkolenie online dla przedsiębiorców (42 godziny)

ISORESS – Program nauczania dla przedsiębiorców szkolenie online	
Główne treści	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozdział B1: Środowisko (7 godzin) ▪ Rozdział B2: Uczciwe praktyki operacyjne(7 godzin) ▪ Rozdział B3: Zagadnienia konsumenckie (7 godzin) ▪ Rozdział B4: Zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności (7 godzin) ▪ Rozdział B5: Prawa człowieka (7 godzin) ▪ Rozdział B6: Praktyki z zakresu pracy (7 godzin)
Grupa docelowa	Przedsiębiorcy z mikro, małych i średnich przedsiębiorstw włączając przedsiębiorców ze środowisk emigracyjnych.
Wymagania wstępne	Prowadzenie przedsiębiorstwa lub zamiar rozpoczęcia działalności.
Czas trwania	7 godzin szkolenia online dla każdego rozdziału, włączając wprowadzenie i powtórzenie (42 godziny) Uczestnicy będą mieli również dostęp do ogólnego wprowadzenia i powtórzenia realizowanego na zajęciach stacjonarnych.
Metodologia	ćwiczenia, studia przypadków, dobre praktyki, filmy
Ewaluacja efektów uczenia się	zawarta w sekcji <i>Powtórzenie</i> w każdym rozdziale
Poziom wg ERK	4
ECTS	2 (razem, włączając 8-godzinne szkolenie w sali zajęciowej)

4.1. Spis treści rozdziałów kursu online

ROZDZIAŁ B1 – ŚRODOWISKO

ONLINE

Wprowadzenie B1

Sekcja B1_1 Gospodarowanie odpadami

Sekcja B1_2 Oszczędzanie energii

Sekcja B1_3 Oszczędzanie wody

Sekcja B1_4 Redukcja transportu i logistyka

Sekcja B1_5 Ekoprojektowanie

Sekcja B1_6 Czystsza produkcja

Sekcja B1_7 Ekologiczne zamówienia

Powtórzenie B1

ROZDZIAŁ B2 – UCZCIWE PRAKTYKI

OPERACYJNE

ONLINE

Wprowadzenie B2

Sekcja B2_1 Normy pracy i normy społeczne

Sekcja B2_2 Uczciwe i trwałe partnerstwa z partnerami biznesowymi

Sekcja B2_3 Komunikacja

Sekcja B2_4 Uczciwa płaca i inne świadczenia dla pracowników

Sekcja B2_5 Równość i różnorodność

Sekcja B2_6 Edukacja i szkolenia

Sekcja B2_7 Nastawienie na pracownika i atrakcyjność pracodawcy

Powtórzenie B2

ROZDZIAŁ B3 – ZAGADNIENIA

KONSUMENCKIE

ONLINE

Wprowadzenie B3

Sekcja B3_1	Polityka kontroli jakości
Sekcja B3_2	Bezpieczeństwo produktu
Sekcja B3_3	Zwiększanie zadowolenia konsumentów
Sekcja B3_4	Obsługa klienta
Sekcja B3_5	Badanie potrzeb konsumentów
Sekcja B3_6	Zwiększanie świadomości konsumentów
Sekcja B3_7	Projektowanie uniwersalne
Powtórzenie B3	

ROZDZIAŁ B4 – ZAANGAŻOWANIE

SPOŁECZNE

I ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

ONLINE

Wprowadzenie B4

Sekcja B4_1 Zaangażowanie społeczne

Sekcja B4_2 Aktywizacja interesariuszy

Sekcja B4_3 Aktywizacja pracowników

Sekcja B4_4 Rozwój społeczności

Sekcja B4_5 Wolontariat i dobroczynność

Powtórzenie B4

ROZDZIAŁ B5 – PRAWA CZŁOWIEKA

ONLINE

Wprowadzenie B5

Sekcja B5_1 Prawa człowieka – szczegółowa analiza

Sekcja B5_2 Sytuacje w miejscu pracy

Sekcja B5_3 Dyskryminacja

Sekcja B5_4 Praktyki w firmie

Sekcja B5_5 Przyszłość praw człowieka

Powtórzenie B5

ROZDZIAŁ B6 – PRAKTYKI Z ZAKRESU PRACY

ONLINE

Wprowadzenie B6

Sekcja B6_1

Zdrowie i bezpieczeństwo pracowników

Sekcja B6_2

Dobre warunki pracy

Sekcja B6_3

Koncepcja pracy zespołowej

Sekcja B6_4

Różnorodność kapitału ludzkiego

Powtórzenie B6

4.2. Efekty uczenia się

ROZDZIAŁ B1 – ŚRODOWISKO

ONLINE

Sekcja	Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po realizacji tego rozdziału uczestnik będzie ...			
Wprowadzenie	identyfikował działania związane z ochroną środowiska.	selekcjonował działania w firmie związane ze środowiskiem.	identyfikował działania związane z ochroną środowiska już wdrożone w firmie.
	definiował pojęcia związane ze środowiskiem i zrównoważonym rozwojem.	kategoryzował podstawowe działania związane ze środowiskiem.	
	rozpoznawał korzyści wynikające z działań w zakresie CSR związane ze środowiskiem.		
B1_1	ilustrował hierarchię gospodarowania odpadami.	rozdzielił materiały nadające i nienadające się do recyklingu.	rozważał politykę recyklingu we własnej firmie.
	klasyfikował odpady według sektora działalności.	określał, czy przedstawione praktyki mają pozytywny czy negatywny wpływ	świadomy znaczenia niektórych działań związanych z gospodarką odpadami.

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

		na środowisko.	
	łączył wytyczne z poszczególnymi kategoriami redukcji odpadów, ich ponownego wykorzystania i recyklingu.		
B1_2	rozpoznawał działania związane z oszczędzaniem energii zużywanej na ogrzewanie.	tworzył listę korzyści związanych z oszczędzaniem energii.	identyfikował działania związane z oszczędzaniem energii na ogrzewanie prowadzone w firmie.
	określał sposoby zmniejszenia obciążeń związanych z chłodzeniem budynku.	klasyfikował działania związane z oszczędzaniem energii według kosztów, poziomu trudności i użyteczności.	rozważał wdrożenie niektórych strategii związanych z oszczędzaniem energii we własnej firmie.
		szacował efektywność energetyczną niektórych najczęściej podejmowanych działań.	uzasadniał wybory związane z wprowadzeniem polityki oszczędzania energii.
			rozważał długoterminowe korzyści i wpływ przyjęcia określonej polityki dotyczącej oszczędzania energii.
B1_3	nazywał usługi, dzięki którym łatwiej oszczędzać wodę.	stosował strategie pomagające oszczędzać wodę.	podejmował decyzje, które strategie oszczędzania wody można zastosować we własnej firmie.
	przypominał sobie kilka znanych faktów dotyczących oszczędzania wody.		
	definiował pojęcia związane z		

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

	oszczędzaniem wody.		
B1_4	rozróżniał dobre i złe praktyki związane z ekologiczną jazdą.		rozpoznawał w swojej firmie strategie, które ograniczają nadmierne wymagania transportowe.
B1_5	wymieniał czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, które determinują ekoprojekt.		
B1_6	wymieniał zasady związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom.		świadomy wpływu działalności gospodarczej na zapobieganie zanieczyszczeniom.
	wymienił zasady związane ze zrównoważonym wykorzystaniem zasobów.		świadomy wpływu działalności gospodarczej na wykorzystanie zrównoważonych zasobów.
B1_7	rozpoznawał pojęcia dotyczące ekologicznych zamówień publicznych.	dopasowywał pojęcia związane z zamówieniami ekologicznymi do odpowiednich praktyk.	
	klasyfikował zalety zamówień ekologicznych według trzech kategorii: oszczędność zasobów i energii, redukcja odpadów i redukcja emisji gazów cieplarnianych.		

ROZDZIAŁ B2 – UCZCIWE PRAKTYKI

OPERACYJNE

ONLINE

Sekcja	Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po realizacji tego rozdziału uczestnik będzie ...			
Wprowadzenie	rozpoznawał działania związane z uczciwymi praktykami operacyjnymi w kontekście ogólnych zasad CSR.	rozróżniał zachowania odpowiedzialne społecznie od innych w odniesieniu do uczciwych praktyk operacyjnych. rozpoznawał sytuacje związane z uczciwymi praktykami operacyjnymi w danym kontekście.	rozstrzygał, które działania są związane z uczciwymi praktykami operacyjnymi w kontekście CSR.
B2_1	rozpoznawał wytyczne dotyczące norm pracy i norm społecznych.	wybierał najlepsze praktyki związane z normami pracy i normami społecznymi.	wykazywał się pozytywnym podejściem do wprowadzania środków związanych z normami pracy i normami społecznymi.
			opracowywał strategię dotyczącą norm pracy i norm społecznych we własnej firmie.
B2_2	wymieniał zalecenia dotyczące uczciwych i trwałych partnerstw z partnerami	wykorzystywał zalecenia dotyczące uczciwych i trwałych partnerstw z partnerami	podejmował decyzje dotyczące procedur wdrażania uczciwych i trwałych partnerstw z partnerami biznesowymi.

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

	biznesowymi.	biznesowymi w określonych przypadkach.	
			wdrażał wytyczne dotyczące uczciwych i trwałych partnerstw z partnerami biznesowymi we własnej firmie.
B2_3	ilustrował problemy związane z komunikacją.	rozpoznawał dobre praktyki związane z komunikacją.	rozstrzygał , które dobre praktyki w dziedzinie komunikacji można przenieść do własnej firmy.
	określał wartości związane z poprawną komunikacją.		
B2_4	wymieniał działania związane z uczciwą płacą i innymi świadczeniami dla pracowników.	grupował działania związane z uczciwą płacą i innymi świadczeniami dla pracowników według kosztów, poziomu trudności i przydatności.	gotowy do stosowania niektórych praktyk związanych z uczciwą płacą i innymi świadczeniami dla pracowników we własnej firmie.
B2_5	rozpoznawał działania związane z równością i różnorodnością.	grupował działania związane z i równością i różnorodnością według kosztu, potrzebnego czasu, poziomu trudności i użyteczności.	wyszukiwał najlepsze praktyki online dotyczące równości i różnorodności.
	wymieniał zalety wdrażania zasad i różnorodności w firmie.	adaptował gotowe najlepsze praktyki w zakresie równości i różnorodności do własnej działalności.	podejmował decyzje o modyfikacjach / ulepszeniach w firmie po zebraniu najlepszych praktyk.
B2_6	podawał przykłady różnych działań związanych z kształceniem i szkoleniem	dopasowywał rodzaje kształcenia i szkoleń do rodzaju działalności.	projektował różne formy kształcenia i szkoleń we własnej firmie.

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

	pracowników.		
	wymieniał różne działania edukacyjne i szkoleniowe oferowane pracownikom.	szacował koszt organizacji kształcenia i szkolenia dla konkretnej firmy.	
B2_7	przypominał sobie zasady dotyczące nastawienia na pracownika i atrakcyjności pracodawcy.	wiązał działania biznesowe z atrakcyjnością pracodawcy.	działał na rzecz poprawy nastawienia firmy na pracownika i atrakcyjności pracodawcy.
			rozstrzygał, jakie działania wdrożyć w swojej firmie, aby zwiększyć jej atrakcyjność dla pracownika.

ROZDZIAŁ B3 – ZAGADNIENIA

KONSUMENCKIE

ONLINE

Sekcja	Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po realizacji tego rozdziału uczestnik będzie ...			

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

Wprowadzenie	<p>rozpoznawał praktyki związane z kwestiami konsumenckimi.</p> <p>określał kwestie konsumenckie w kontekście ogólnych zasad CSR.</p>	<p>rozróżniał zachowania odpowiedzialne społecznie od innych w odniesieniu do relacji z konsumentami.</p> <p>rozpoznawał sytuacje związane z kwestiami konsumenckimi w danym kontekście.</p>	<p>rozstrzygał, które praktyki są związane z kwestiami konsumenckimi w CSR.</p>
	B3_1	<p>rozpoznawał wytyczne dotyczące polityki kontroli jakości.</p>	<p>wybierał najlepsze praktyki związane z polityką kontroli jakości.</p>
			<p>opracowywał politykę kontroli jakości dla własnej firmy.</p>
B3_2	<p>wymieniał zalecenia dotyczące bezpieczeństwa produktu.</p>	<p>wykorzystywał zalecenia dotyczące bezpieczeństwa produktu w poszczególnych przypadkach.</p>	<p>decydował o najlepszych procedurach w procesie produkcji i wypuszczania produktu na rynek związanych z bezpieczeństwem produktu.</p>
			<p>wdrażał wytyczne dotyczące bezpieczeństwa produktu we własnej firmie.</p>
B3_3	<p>podawał przykłady zagadnień związanych z satysfakcją konsumenta.</p>	<p>rozpoznawał dobre praktyki związane z zadowoleniem konsumentów.</p>	<p>rozstrzygał, które dobre praktyki można przenieść do własnej firmy.</p>
	<p>określał wartości związane z satysfakcją konsumenta.</p>		
B3_4	<p>wymieniał działania związane z obsługą posprzedażną.</p>	<p>grupował działania związane z obsługą posprzedażną</p>	<p>gotowy do wdrożenia niektórych praktyk związanych z obsługą</p>

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

		według kosztu, poziomu trudności i użyteczności.	posprzedażną we własnej firmie.
B3_5	rozpoznawał działania / techniki pozyskiwania informacji zwrotnej od konsumentów.	grupował działania związane z pozyskiwaniem informacji zwrotnej według kosztu, potrzebnego czasu, poziomu trudności i przydatności.	wyszukiwał gotowe kwestionariusze online związane z pozyskiwaniem informacji zwrotnej od konsumentów.
	wymieniał zalety przeprowadzania badań w zakresie satysfakcji konsumentów.	opracowywał pytania w celu uzyskania opinii od konsumentów.	wyciągał wnioski z analizy ankiet w celu ulepszenia produktów / usług.
		modyfikował i stosował gotowe kwestionariusze w swojej firmie.	podejmował decyzje o modyfikacjach / ulepszeniach produktu lub usługi po zebraniu danych od konsumentów.
		obliczał koszt modyfikacji produktów / usług.	
B3_6	podawał przykłady różnych działań oferowanych społeczności związanych z konkretnym rodzajem działalności biznesowej.	dopasowywał działania podnoszące świadomość społeczeństwa do rodzaju działalności.	projektował różnego rodzaju działania podnoszące świadomość społeczeństwa w odniesieniu do prowadzonej działalności gospodarczej.
	wymieniał różne techniki działań skierowanych do społeczności.	szacował koszt organizacji działań uświadamiających dla określonego rodzaju działalności.	
B3_7	przypominał sobie zasady projektowania uniwersalnego.	łączył zasady projektowania uniwersalnego z kwestiami	działał na rzecz ulepszenia produktów / usług zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

		konsumenckimi.	
		rozstrzygał, które zasady projektowania uniwersalnego są naruszane w przedstawionych przypadkach.	

ROZDZIAŁ B4 – ZAANGAŻOWANIE

SPOŁECZNE

I ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

ONLINE

Sekcja	Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po realizacji tego rozdziału uczestnik będzie ...			
Wprowadzenie	<p>definiował główne pojęcia związane z zaangażowaniem społecznym i rozwojem społeczności.</p> <p>znał czteroczęściową definicję CSR wg Carroll.</p>	<p>rozpoznawał korzyści wynikające z działań w zakresie zaangażowania społecznego i rozwoju społeczności.</p> <p>rozróżniał główne cechy czteroczęściowej definicji CSR wg Carroll.</p>	<p>wybierał i integrował praktyki związane z zaangażowaniem społecznym i rozwojem społeczności.</p> <p>wyjaśniał i klasyfikował pod względem ważności elementy definicji CSR wg Carroll.</p>
B4_1	rozumiał wpływ działań związanych z zaangażowaniem społeczności.	wykorzystywał te praktyki angażujące społeczność, które mają na nią maksymalny wpływ.	działał w oparciu o podstawowe zasady zaangażowania publicznego / społecznego.
	określał cel i zakres procesu zaangażowania.	wybierał strategię, aby umożliwić zaangażowanie społeczne.	opracowywał i modyfikował plan, aby umożliwić zaangażowanie społeczne.
	klasyfikował i porównywał szeroki zakres metod i technik organizacji wydarzeń związanych	wybierał odpowiednie metody i techniki dla wydarzeń związanych z zaangażowaniem	oceniał odpowiednie metody i techniki dla wydarzeń związanych z zaangażowaniem

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

	z zaangażowaniem społecznym, identyfikując pozytywne i negatywne działania.	społecznym.	społecznych.
B4_2	podawał przykłady działań związanych z zaangażowaniem interesariuszy.	wybierał i organizował działania związane z zaangażowaniem interesariuszy.	oceniał wpływ działań związanych z zaangażowaniem interesariuszy.
	identyfikował interesariuszy, ich potrzeby, techniki aktywizacji i wynikające korzyści z ich zaangażowania.	wybierał odpowiednie techniki aktywizacji interesariuszy.	oceniał interesariuszy i ich potrzeby, ulepszał i dostosowywał działania w celu aktywizacji interesariuszy.
B4_3	określał wartości reprezentowane przez firmę oraz kulturę celu.	przedstawiał wartości, streszczał misję i cel firmy.	opracowywał jasne wytyczne dotyczące wartości reprezentowanych przez firmę.
	rozpoznawał różnice w rodzajach strategii aktywizacji, które przemawiają do różnych pokoleń pracowników.	wybierał działania i inicjatywy aktywizujące pracowników.	badał nowe strategie aktywizacji pracowników reprezentujących młodsze pokolenie.
	identyfikował strategie, które umożliwiają pracownikom społeczne zaangażowanie się.	wykorzystywał strategie, które umożliwiają pracownikom społeczne zaangażowanie się.	określał, oceniał, i dostosowywał różne strategie aktywizacji pracowników.
B4_4	identyfikował praktyki związane z rozwojem społeczności.	wybierał praktyki, związane z rozwojem społeczności.	poddawał krytycznej ocenie kwestie i wyzwania związane z rozwojem społeczności.
	przypominał sobie wiedzę wymaganą do pracy nad rozwojem społeczności i poznawał wynikające	organizował akcje potrzebne do skutecznego wykonywania działań związanych z rozwojem	samodzielnie oceniał działanie związane z rozwojem społeczności.

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

	z tego korzyści.	społeczności w procesie hierarchicznym.	
B4_5	poznawał zasady związane z wolontariatem i dobroczynnością.	wybierał i organizował działania, które umożliwiają uczestnictwo w wolontariacie.	opracowywał praktyki umożliwiające uczestnictwo w wolontariacie.
	identyfikował potrzeby pracowników i porównywał odpowiednie działania w celu zaspokojenia tych potrzeb.	wybierał i organizował działania, które zaspokajają potrzeby pracowników.	rozważał i szczegółowo omawiał wartości wynikające z wolontariatu.

ROZDZIAŁ B5 – PRAWA CZŁOWIEKA

ONLINE

Sekcja	Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po realizacji tego rozdziału uczestnik będzie ...			
Wprowadzenie	określał prawa człowieka związane z biznesem.	rozróżniał zachowania odpowiedzialne społecznie od innych w odniesieniu do praw człowieka. rozpoznawał działania i problemy dotyczące praw człowieka w firmach.	rozstrzygał, które praktyki są związane z prawami człowieka w CSR.
B5_1	rozpoznawał wytyczne i główne narzędzia ochrony praw człowieka.	wybierał cechy praw człowieka i traktował je kompleksowo.	świadomy sytuacji w zakresie praw człowieka w biznesie.
			rozwijał krytyczne myślenie o odpowiedzialności biznesu w odniesieniu do praw człowieka.
B5_2	wymieniał różne sytuacje, w których nie bierze się pod uwagę praw człowieka w odpowiedni sposób.	rozpoznawał różne możliwości rozwiązania kwestii łamania praw człowieka lub złych praktyk.	podejmował decyzje dotyczące procedur w przypadku naruszenia praw człowieka w pracy.
			wdrażał strategię lub politykę w celu przestrzegania praw człowieka.
B5_3	podawał przykłady	identyfikował dobre	rozstrzygał, które dobre

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

	różnych rodzajów dyskryminacji w miejscu pracy.	praktyki w celu uniknięcia wszelkiego rodzaju dyskryminacji w pracy.	praktyki można przenieść do własnej firmy.
	określał strategię w celu unikania dyskryminacji w pracy.		
B5_4	wymieniał różne działania biznesowe związane z prawami człowieka.	grupował działania związane z produkcją, uczciwym biznesem, prawami pracowników itp.	gotowy do stosowania niektórych praktyk związanych z prawami człowieka w swojej firmie.
	identyfikował różne dobre praktyki, które można zastosować na poszczególnych etapach prowadzenia działalności.	rozróżniał między tym, w jaki sposób firmy powinny przestrzegać praw człowieka, a tym, w jaki sposób organizacje mogą wspierać realizację działań w ochronie praw człowieka.	rozstrzygał, w jakim stopniu firma może poprawić przestrzeganie praw człowieka w określonych warunkach.
B5_5	świadomy przyszłych trendów w zakresie praw człowieka i biznesu.	oceniał, które procedury wymagałyby aktualizacji / zmiany w celu zapewnienia zgodności z przyszłymi wymogami w zakresie praw człowieka.	wyszukiwał obowiązujące przepisy krajowe w zakresie praw człowieka dla danej organizacji.
	wymieniał różne narzędzia / traktaty służące ochronie praw człowieka.	kalkulował koszty przestrzegania głównych przepisów dotyczących praw człowieka.	wyciągał wnioski oparte na przyszłych założeniach w odniesieniu do praw człowieka
	wymieniał korzyści płynące z przestrzegania praw człowieka dla firmy.		rozstrzygał, którą strategię zastosować w firmie, aby spełnić przyszłe wymagania.
B5_6	przypominał sobie zasady praw	odnosił się do sposobu, w jaki	działał na rzecz ulepszenia produktów /

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

	człowieka stosowane w biznesie.	organizacje zajmują się prawami człowieka.	usług, tak, aby przestrzegano praw człowieka.
			decydował , w jaki sposób rozwiązać problemy łamania praw człowieka.

ROZDZIAŁ B6 – PRAKTYKI Z ZAKRESU PRACY

ONLINE

Sekcja	Wiedza	Umiejętności	Odpowiedzialność i autonomia
Po realizacji tego rozdziału uczestnik będzie...			

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

Wprowadzenie	identyfikował kwestie stosunków pracy w kontekście CSR.	postrzegwał praktyki z zakresu pracy jako ważną część działalności biznesowej. rozpoznawał kwestie związane ze stosunkami pracy oraz posługiwał się właściwą terminologią.	podjmował decyzje, które działania są związane ze stosunkami pracy.
	B6_1	identyfikował kwestie bezpieczeństwa i zdrowia pracowników związane z działalnością firmy. wymieniał zalecenia dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.	rozpoznawał cechy bezpieczeństwa i zdrowia w ramach stosunku pracy. świadomy znaczenia bezpieczeństwa i zdrowia pracowników. decydował, które dobre praktyki może zastosować we własnej firmie.
B6_2	rozpoznawał korzyści płynące z zapewnienia dobrych warunków pracy.	klasyfikował działania związane z dobrymi i złymi warunkami pracy pracowników. łączył typ odpowiednich treści z warunkami pracy w firmie.	rozważał najlepsze procedury i sposoby ich wdrażania w firmie. wykorzystywał zdobyte umiejętności i wiedzę niezbędne do pracy nad wprowadzeniem modyfikacji.
	B6_3	wymieniał różne przypadki, w których warunki pracy mogą zwiększyć motywację pracowników firmy. rozpoznawał najlepsze praktyki promowania koncepcji pracy zespołowej.	wybierał najbardziej odpowiednie formy motywacji pracowników. wykorzystywał rekomendacje związane z koncepcją dobrej pracy zespołowej. adaptował różne podejścia w celu aktywizacji
		grupował działania związane z koncepcją pracy zespołowej.	

Rezultat pracy intelektualnej 3
Program nauczania dla przedsiębiorców

			pracowników.
B6_4	wymieniał zalecenia związane ze środowiskiem pracy obejmującym różnorodność.	rozpoznawał praktyki obejmujące różnorodność w firmach.	świadomy środowiska pracy w kontekście różnorodności kapitału ludzkiego.
		wybierał i organizował działania, które umożliwiają udział pracowników w ich środowisku pracy.	określał plan działania, aby uniknąć ryzyka związanej z różnorodnością zespołu.
		identyfikował potrzeby firmy i wdrażał odpowiednie środki w celu zaspokojenia tych potrzeb.	definiował wartości oraz rekomendacje dotyczące zaangażowania firmy w CSR.
		rozpoznawał różne środki związane ze stosunkami pracy.	badiał nowe podejścia i strategię angażowania pracowników wykazujących się dużą różnorodnością w ramach stosunku pracy.